

त्स्यान्मया भूते चराचरम् BHAG. 10, 39. — 5) mit vorangegehendem abl. VARĀH. BRH. 93, 5. स्याद्वादिभ्यो यथा विना क्वाया SĀMĀHJAK. 42. — 6) mit folgendem abl. VARĀH. BRH. S. 44, 17. 74, 2. BHĀG. P. 6, 12, 11. विनाप्यस्मत् Çiç. 2, 9. आगमो ऽभ्यधिको भोगादिना पूर्वक्रमागतात् Erwerb gilt mehr als Genuss, ausser wenn dieser schon von den Vorfahren stammt (STENZLER) JĀĀN. 2, 27. न च स्नायादिना ततः bevor dieses geschehen ist M. 4, 82. — 7) mit der Ergänzung componirt: सत्यं, गतिं u. s. w. Spr. 2614. SUBHĀSH. 155, 26. — 8) als adv. und ausserdem überflüssig: न तदस्ति विना देव यत्ते विरहितं हरे es giebt Nichts, wobei du nicht wärest, HARIV. 14966.

विनाकर (विना + कर्) trennen von, berauben; कृत getrennt von, beraubt, gekommen um, ermangelnd; = विरहित TRIK. 3, 1, 19. HĀR. 206. die Ergänzung im instr.: भृत्यैः MBH. 4, 322. R. 2, 53, 8 (10 GORR.). 103, 11. R. GORR. 2, 17, 40. 5, 21, 17. 26, 8. 24. KĀM. NĪTIS. 13, 88. KUMĀRAS. 4, 21. KATHĀS. 13, 122. 52, 271. सुखैः R. 3, 19, 3. चेतनेन 7, 55, 20. VARĀH. BRH. S. 104, 1. भुक्तिरामेन विनाकृता JĀĀN. 2, 29. im abl.: न ते ऽपवर्गः मुक्तादिनाकृतः (NĪLAK. verbindet विना mit मुक्तात् und erklärt कृत durch निष्पादित) MBH. 3, 16799. im comp. vorangehend: पतिराख्यं MBH. 3, 2398. 2556. 2867. 16489. 16800. R. 2, 53, 15 (17 GORR.). 4, 61, 27. 5, 16, 19. VARĀH. BRH. S. 19, 19. KATHĀS. 16, 45. 35, 35. तुत्पिपासां frei von 29, 125. ohne Ergänzung allein stehend R. 5, 31, 38.

विनाकृति (von विनाकर) f. Ausschlüssung: कृत्या so v. a. विना ohne, mit instr. Spr. (II) 1360 (Conj.).

विनाट m. Schlauch ÇAT. BR. 5, 3, 2, 6. KĀTJ. ÇR. 15, 3, 42.

विनाडिका f. ein best. Zeitmaass, = $\frac{1}{60}$ Nāḍikā WEBER, GJOT. 105. fg. Z. d. d. m. G. 9, 667. fg. MIT. 145, 3.

विनाडी f. dass. WEBER, GJOT. 106. Z. d. d. m. G. 9, 667. fg. Journ. of the Am. Or. S. 6, 149. MIT. 145, 4. VARĀH. BRH. S. 2, S. 4, Z. 3.

विनाथ (2. वि + नाथ) adj. (f. स्त्री) des Beschützers beraubt R. 5, 35, 45.

विनादिन् (von नद् mit वि) adj. aufschreiend: क्वाकाकारं MBH. 9, 1636.

विनाभव (वि + भव) m. das Getrenntsein, Trennung von: अग्रियैः सह संवासः प्रियैश्चापि विनाभवः Spr. (II) 476. R. 2, 94, 3 (विनाभवः zu schreiben). ध्रुवो ह्येषां विनाभवः 105, 25. रामस्य विनाभवम् विदेह्या 7, 50, 4.

विनाभाव (von विनाभू) m. अ० Unzertrennlichkeit, Zusammengehörigkeit SĀH. D. 13, 1. SARVADARÇANAS. 4, 14. धूमधूमघनयोः 21. 5, 14. 7, 6. fgg. Comm. zu NĀJAS. 2, 2, 2. Z. d. d. m. G. 7, 307. Verz. d. Oxf. H. 18, a, 38. विनाभावम् absol. s. u. विनाभू.

विनाभाविन् (wie eben) adj. अ० unzertrennlich Comm. zu NĀJAS. 2, 2, 1. Davon अविनाभावित n. nom. abstr. Schol. zu KAP. 1, 112.

विनाभाव्य (wie eben) adj. अ० unzertrennlich, nicht ohne etwas Anderes anzuwenden WEBER, RĀMAT. Up. 292.

विनाभू (विना + 1. भू) getrennt werden: भूय (auch विना भूत्वा), भावम् (absol.) P. 3, 4, 62, Schol. भूत getrennt von (instr.), beraubt MBH. 3, 3092. R. 3, 79, 20. चेतनेन 7, 55, 17.

विनाम (von नम् mit वि) f. = नति Umbeugung eines dentalen Lautes in einen cerebralen VS. PRĀT. 4, 190. AV. PRĀT. 4, 34. 114. P. 8, 2, 16. VĀRTT. 1.

विनायक (von 1. नी mit वि) 1) m. a) Führer, Lenker: राजैव कर्ता भूतानां राजा चैव विनायकः (विनाशकः MBH. 12, 3441) । राजा सुतेषु जग-

र्ति राजा पालयति प्रजाः ॥ R. 7, 59, 2. 4. MBH. 13, 7135. गणेश्वरविनायकाः 7103. = गुरु Lehrer TRIK. 3, 3, 41. H. an. 4, 32. fg. MED. k. 212. — b) Bein. Gaṇeṣa's, des Entfernens der Hindernisse, AK. 1, 1, 4, 33. H. 207. H. an. MED. HALĀJ. 1, 18. JĀĀN. 1, 270. ATHARVAÇ. Up. bei MUIR, ST. 4, 298. VARĀH. BRH. S. 46, 12. KATHĀS. 20, 55. 39, 139. 80, 147. 179. 51, 1. 70, 125. RĀĠA-TAR. 3, 352. VER. in LA. (III) 1, 2. Verz. d. B. H. No. 1127. 1254. 1273. fg. Verz. d. Oxf. H. 36, a, No. 78. 45, a, 7. 46, a, 44. 78, b, 6. 14. 36. 277, a, 6. SĀMĀSK. K. 124. — c) pl. Bez. einer Klasse von Dämonen: रातसाः, पिशाचाः, भूताः, विनायकाः MBH. 12, 10477. HARIV. 10697 (विघ्नानि st. भूतानि die neuere Ausg.). VARĀH. BRH. S. 59, 9. WASILJEW 193. प्रेतभूतविनायकाः BHĀG. P. 2, 10, 38. विचरति निर्भया विनायकानोकपमूर्धसु 10, 2, 38. विनायकाः विघ्नहेतवः तेषामनीकानि स्तोमास्तानि पान्ति Comm. Vgl. Verz. d. Oxf. H. 79, a, 33, wo von 56 Vinājaka's d. i. Gaṇeṣa's die Rede geht. — d) pl. Bez. gewisser über Waffen gesprochener Sprüche R. GORR. 1, 31, 11. — e) ein Buddha AK. 1, 1, 2, 9. 3, 4, 1, 6. TRIK. H. 234. H. an. MED. — f) Bein. Garuḍa's TRIK. H. an. MED. — g) Hinderniss TRIK. H. an. MED. — h) = अनाथ (?) TRIK. — i) N. pr. verschiedener Männer COLEBR. Misc. Ess. II, 174. Verz. d. B. H. No. 53 (S. 12). 109. Verz. d. Oxf. H. 150, b, No. 320. 134, a, No. 249. पण्डित 124, b, 43. 295, b, No. 717. Verz. d. B. H. No. 1092. भट्ट 80. fg. Verz. d. Oxf. H. 134, a, No. 249. — k) N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 39, b, 17. — 2) विनायिका f. Gaṇeṣa's Gattin ÇABDAM. im ÇKDR. — Vgl. भूत, लोक, विघ्न.

विनायकचतुर्थी Bez. eines best. vierten Tages, eines Festes zu Ehren Gaṇeṣa's, Verz. d. B. H. 135, a, 1. अविघ्नं st. dessen Verz. d. Oxf. H. 34, a, 35.

विनायकस्नपनचतुर्थी f. Bez. eines best. vierten Tages, an welchem Gaṇeṣa's Bild gebadet wird, Verz. d. Oxf. H. 34, a, 34 (Verz. d. B. H. 134, b, 1 v. u.).

विनायिन् (von 1. नी mit वि) adj. P. 3, 2, 78, Schol. — Vgl. अ०.

विनारुहा f. eine best. Pflanze, = त्रिपर्णिका RĀĠAN. im ÇKDR.

विनाल (2. वि + नाल) adj. des Stengels beraubt: नलिन MBH. 7, 1567. 8, 615.

विनाश (von 1. नश् mit वि) m. das Verlorengehen, Verschwinden, Aufhören, Verlust, Vernichtung, Untergang AK. 3, 3, 22. TS. PRĀT. 1, 57. मत्प्रियायाः VIKR. 85. BHĀG. P. 4, 22, 27. तस्य (अर्थस्य) नाशे विनाशे वा MBH. 3, 1299. JĀĀN. 2, 165. मम सर्वविनाशाय R. GORR. 1, 77, 11. अर्थं VARĀH. BRH. S. 5, 21. 53, 90. KATHĀS. 19, 14. Spr. 1297. PAÑKĀT. 145, 15. बीजं VARĀH. BRH. S. 5, 34. वृष्टिं 17, 4. क्षीरं 23. घनं 47, 12. नरपतिदेशं 46, 82. कर्मणाम् Spr. 3146. तदावरणं ÇAMK. zu BRH. ĀR. Up. S. 33. बुद्धिं HIT. 55, 8. दुष्टाचारं LA. (III) 87, 15. अयमृत्युं PAÑKĀT. 187, 7. दोषं DHŪRTAS. 90, 10. तं यस्तु द्वेष्टि सेमोक्तात् — तस्य ह्याशु विनाशाय राजा प्रकुरुते मनः M. 7, 12. MBH. 1, 6132. 3, 12195. KAP. 1, 44. SUÇR. 1, 365, 10. R. 1, 3, 34. 41, 4. 2, 40, 9. Spr. 2631. 5258. MĀLAV. 8, 14. KATHĀS. 30, 135. BHĀG. P. 9, 6, 50. 14, 7. MĀRK. P. 112, 12. VER. in LA. (III) 19, 20. PAÑKĀT. 175, 3. Gegens. सेभूति IÇOP. 14. सेभव BHĀG. P. 7, 2, 26. उत्पत्ति KAP. 2, 22. स्थित्युत्पत्तिविनाशहेतुः SUÇR. 1, 194, 17. 249, 12. पुरस्याविनाशाय MBH. 5, 7470. उपस्थितविनाशा (वसुधरा) 4878. विनाशमेवा-